

ПИТАННЯ

ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

УДК 349.414: 349.6

Б. Даниленко, кандидат юридичних наук, асистент кафедри земельного та аграрного права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Створення екологічних коридорів в Україні: земельно-правовий аспект

У статті розглядаються проблеми земельно-правового забезпечення створення екологічних коридорів як функціональних елементів національної екологічної мережі України. На підставі аналізу чинного земельного законодавства надано пропозиції щодо його вдосконалення.

Ключові слова: екологічна мережа, екологічні коридори, земельне право.

Відповідно до Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки, затвердженої Законом України від 21 вересня 2000 р. № 1989-III [1], до 2015 року в Україні має бути створена національна екологічна мережа — єдина територіальна система природоохоронних територій у масштабах країни. Проте строків виконання завдань, що визначені в програмі, для реалізації цієї мети поки що не додержуються. Основну правову перешкоду виконання програми становить невизначеність правового режиму земель, які планується включити до складу екологічної мережі.

Окремі аспекти цієї проблеми розглядалися у роботах представників земельно-правової науки — В. І. Андрейцева, П. Ф. Кулинич, А. М. Мірошниченка та ін. Проте в літературі не розроблено правовий режим земель екологічних коридорів. Саме ця проблема є найбільш складною та водночас найважливішою з практичної точки зору.

Мета цієї статті — розроблення пропозицій щодо внесення змін до чинного земельного законодавства, завдяки яким будуть створені правові передумови для формування національної екологічної мережі України.

Відповідно до ч. 1 ст. 3 Закону «Про екологічну мережу України» [2] екомережа — це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

У Законі визначено структурні елементи екомережі — території екомережі, що відрізняються за своїми функціями. До структурних елементів екомережі належать ключові, сполучні, буферні та відновлювані території. Ключові території забезпечують збереження найбільш цінних і типових для даного регіону компонентів ландшафтного та біорізноманіття. Сполучні території (екокоридори) поєднують між собою ключові території, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу. Буферні території забезпечують захист ключових та сполучних територій від зовнішніх впливів. Відновлювані території забезпечують формування просторової цілісності екомережі, для яких мають бути виконані першочергові заходи щодо відтворення первинного природного стану (ст. 3).

Закон чітко визначив не тільки структурні елементи, а й складові екомережі, до яких включив: 1) території та об'єкти природно-заповідного фонду; 2) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; 3) землі лісового фонду; 4) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; 5) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; 6) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму, проведення спортивних заходів; 7) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, кам'яні розкопки, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); 8) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; 9) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; 10) частково землі сільськогос-

подарського призначення екстенсивного використання — пасовища, луки, сіножаті тощо; 11) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом (ст. 5).

Саме землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання — пасовища та сіножаті, викликають найбільше складнощів щодо визначення їх правового режиму як складових екомережі. Пасовища та сіножаті мають виконувати роль екологічних коридорів. І якщо правовий режим ключових територій, основу яких становлять території та об'єкти природно-заповідного фонду, визначений у законодавстві, то правовий режим екологічних коридорів відповідно до чинного законодавства визначити неможливо.

Відповідно до ч. 3 ст. 18 Закону України «Про екологічну мережу України» режим охорони та використання сполучних територій екомережі (екологічних коридорів) визначається згідно з відповідною схемою екомережі. Проте на схемах екомережі, передбачених ст. 15 цього Закону, лише умовно в графічному вигляді позначаються національна екомережа та її елементи [3]. У законодавстві не передбачений механізм винесення елементів екомережі в натуру, тому схеми екомережі фактично ніяк не визначають правовий режим земель, віднесених до елементів екомережі.

Стаття 16 Закону України «Про екологічну мережу України» передбачає складання переліків територій та об'єктів екомережі. Відповідно до ч. 3 ст. 16 Закону перелік сполучних територій екомережі включає території, що забезпечують зв'язки між ключовими територіями та цілісність екомережі. Відповідно до ч. 2 ст. 17 включення територій та об'єктів екомережі до відповідних переліків здійснюється на підставі рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України. Поки що існує лише проект постанови Кабінету Міністрів України про затвердження відповідних переліків. Їх затвердження було б засобом конкретизації, який би допомагав визначити, які саме землі сільськогосподарського призначення включені до екомережі.

Ще один засіб конкретизації сільськогосподарських угідь, включених до екомережі, — Класифікація видів цільового призначення земель, затверджена наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 № 548 [4]. Як відомо, ст. 19 Земельного кодексу [5] визначає категорії земель лише за основним цільовим призначенням.

Цільове призначення земельних ділянок може бути конкретизоване в підзаконних актах, що й було зроблено Держкомземом. Відповідно до класифікації видів цільового призначення земель землі сільськогосподарського призначення поділяються на 14 видів цільового призначення. Найбільш цікавий останній вид — для цілей попередніх видів та для збереження і використання земель природно-заповідного фонду. За цим не зовсім чітким формулюванням ховаються земельні ділянки сільськогосподарського призначення, які планується включити до екомережі.

Як було вказано вище, власник земельної ділянки відповідно до чинного законодавства може самостійно змінювати вид угідь у межах земель сільськогосподарського призначення. Проте, на нашу думку, це не повинно стосуватися угідь, які можуть бути складовими екомережі. Ми приєднуємося до пропозиції П. Ф. Кулиничя, відповідно до якої щодо угідь екстенсивного використання — сіножатей та пасовищ має бути встановлено обмеження щодо їх переведення в угіддя іншого виду — ріллю, перелоги та багаторічні насадження [6, с. 461].

Перед прийняттям Закону України «Про екологічну мережу України» точилися дискусії щодо реалізації в ньому одного з двох підходів. Перший передбачав як наслідок включення земельної ділянки до екомережі зміну її правового режиму. Другий не передбачав такої зміни. На жаль, у Законі було реалізовано саме другий варіант. Це пояснювалося тим, що визначення правового режиму земельної ділянки таким чином було б занадто складним завданням. Проте це призвело до тієї ситуації, коли відповідно до чинного законодавства визначити правовий режим таких земельних ділянок фактично неможливо.

Визначення меж елементів екомережі (а отже, визначення земельних ділянок, на яких поширюватиметься правовий режим елементів екомережі) можна здійснити двома шляхами. Перший — визначення їх меж у природі в порядку землеустрою, як це здійснюється стосовно територій та об'єктів природно-заповідного фонду. В такому разі на основі схем формування екомережі й переліків територій та об'єктів екомережі розроблятимуться проекти землеустрою щодо формування екомережі. У такому разі ст. 25 Закону України «Про землеустрій» [7] має бути доповнена новим видом землевпорядної документації.

Такий підхід дозволить точно визначити межі екомережі. Проте його реалізація є вкрай складною, якщо не неможливою. Перш за все винесення в натуру меж екомережі, що займатиме приблизно 40 %

території країни, вимагатиме величезних коштів. Крім того, такий обсяг робіт може бути виконаний лише протягом дуже значного періоду часу. Тому, на нашу думку, він не може бути реалізованим.

Другий підхід — визначення меж елементів екомережі за існуючими межами. Саме такий підхід і було реалізовано на практиці.

Є поширеною думка, відповідно до якої екологічна мережа — явище абстрактне, незрозуміле і таке, що може набути якогось значення лише у віддаленій перспективі. Адже не було ще жодного прецеденту поєднання ключових територій сполучними — а це саме те, що відрізняє екомережу від природно-заповідного фонду, те, завдяки чому екомережу можна буде розглядати саме як єдину територіальну систему, що здатна виконувати екологічні функції із забезпечення балансу між антропогенно зміненими та природними територіями. Проте це не відповідає дійсності.

З початку 2008 р. до середини 2010 р. благодійною організацією «ІнтерЕкоЦентр» (Україна) та центром екологічних консультацій «Altenburg & Wymenga Ecological Consultants» (Нідерланди) спільно з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та підпорядкованими структурами виконано проект «Реалізація транскордонного екологічного зв'язку в Українських Карпатах». Створено два транскордонних екокоридори у Львівській (Турківський екокоридор) та Чернівецькій (Буковинський екокоридор) областях. Вони поєднують Національний природний парк «Сколівські бескиди», Ужанський національний природний парк і Регіональний ландшафтний парк «Надсяння» в Україні з національними парками «Бешадський», «Чісна-Ветліна» та «Долина Сяну» в Польщі, а також Вижницький національний природний парк з національним парком «Ванаторі-Нямц» у Румунії. Ці парки та екокоридори є дуже важливими для збереження популяцій ведмедів, зубрів, рисі та інших видів флори та фауни у регіоні [8].

Межі екокоридорів були визначені з урахуванням існуючих меж, утворених контурами земельних ділянок у володінні та користуванні, населених пунктів, лісництв, доріг, лісосмуг, річок, струмків, інших наявних природних та штучно створених меж. При цьому нема потреби у винесенні меж у натуру [8, с. 47].

Відповідно до ст. 15 Закону України «Про екологічну мережу України» проектування екомережі здійснюється шляхом розроблення регіональних схем формування екомережі Автономної Республіки Крим

та областей, а також місцевих схем формування екомережі районів, населених пунктів та інших територій України. Зведена схема формування екомережі України є складовою частиною Генеральної схеми планування території України. Проте в процесі проектування екокоридорів виявилось, що цих схем недостатньо. Тому автори проекту розробили новий вид проектної документації — схему екологічного коридору. Було розроблено алгоритм її створення, погодження та затвердження. Схеми було погоджено із низкою державних органів, землевласниками та землекористувачами та затверджено відповідно Турківського — рішенням районної ради, Буковинського — рішенням обласної державної адміністрації (оскільки цей екокоридор займає територію двох адміністративних районів). На основі цього досвіду було розроблено методичні рекомендації [8, с. 43–53]. На нашу думку, такий успішний досвід має бути враховано законодавцем. У законодавстві слід передбачити такі види проектної документації, як схеми елементів екомережі (зокрема, екокоридорів), визначити процедуру їх розроблення, погодження та затвердження.

Як свідчать фахівці, з часу приватизації земель масштаби втручання в природу Українських Карпат щороку зростають [8 с. 12]. Приватизація земель, що проходила без будь-якої серйозної уваги до інтересів захисту природи, різко ускладнила створення екологічної мережі. Значні площі державних земельних угідь високої природної цінності перейшли у приватну власність, а більшість нових власників не бажають мати ніяких природоохоронних обмежень [164, с. 29]. Як підкреслюється в юридичній літературі, найбільш оптимально екологічні вимоги у сфері використання землі реалізуються в умовах саме державної власності на землю [9, с. 81]. Отже, при створенні екологічної мережі пріоритет слід надати саме державній власності на землю.

На нашу думку, варто було б встановити у законодавстві обмеження щодо приватизації земель, що будуть включені до складу екомережі. Такі земельні ділянки можуть бути приватизовані лише тими особами, які добровільно беруть на себе обов'язок щодо додержання особливо-го природоохоронного режиму цих сільськогосподарських угідь. Подібні обмеження існують у чинному земельному законодавстві. Так, відповідно до п. 2.7 Порядку погодження природоохоронними органами матеріалів щодо вилучення (викупу), надання земельних ділянок, затвердженого наказом Мінприроди України від 5 листопада 2004 р. № 434 [10], погодження матеріалів щодо вилучення (викупу), надання

земельних ділянок територій та об'єктів природно-заповідного фонду чи зарезервованих для заповідання у відповідних випадках здійснюється природоохоронним органом за умови письмового погодження взяття фізичною чи юридичною особою, зацікавленою в їх отриманні, охоронного зобов'язання.

Таке добровільне обмеження може бути здійснено шляхом укладення власником із відповідним суб'єктом (утримувачем обмеження) договору охоронного обмеження. Відповідно до ч. 5 ст. 53 Закону України від 16 червня 1992 р. № 2456-ХІІ «Про природно-заповідний фонд України» [11] території або об'єкти природно-заповідного фонду або їх частини, що створюються чи оголошуються без вилучення земельних ділянок, що вони займають, передаються під охорону підприємствам, установам, організаціям і громадянам органами центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища з оформленням охоронного зобов'язання. У чинному законодавстві це єдина згадка про охоронне обмеження. Воно стосується лише територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На сьогодні досить поширена практика видачі таких охоронних зобов'язань. Проте в них не відображаються ніякі додаткові зобов'язання власника земельної ділянки, окрім тих, що вже передбачені у законодавстві. Вочевидь такі охоронні зобов'язання не додають нічого нового до правового режиму відповідної земельної ділянки. Отже, таку практику слід визнати хибною. В охоронних обмеженнях мають бути визначені особливості правового режиму об'єкта, який береться під охорону і відповідно покладатися додаткові обов'язки, окрім тих, що визначені в законі, на особу, яка видає таке обмеження.

Значно більшого поширення набули охоронні обмеження у США. Важлива перевага охоронних обмежень — гнучкість і можливість застосування до широкого кола ситуацій. Ми приєднуємося до В. П. Непійводи, який вважає, що досвід охоронних обмежень США з урахуванням специфіки українських реалій може бути використаний і в Україні [12, с. 3]. На нашу думку, охоронних зобов'язань, передбачених ч. 5 ст. 53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», вкрай недостатньо для формування екомережі, адже такі обмеження не поширюються на сільськогосподарські угіддя, які відіграватимуть роль екологічних коридорів. Тому в Законі України «Про екологічну мережу України» необхідно врегулювати відносини щодо укладення таких охоронних обмежень.

В юридичній літературі можна зустріти пропозиції щодо обов'язкового укладення договору з метою забезпечення екологічних інтересів суспільства. Проте, на нашу думку, навряд чи це виправдано, адже в такому випадку порушується принцип свободи договору [13, с. 210–211]. Отже, найбільш прийнятний варіант — зацікавити власника в укладенні такого договору. Як свідчить іноземний досвід, ефективним стимулом для видання власником обмеження можуть стати податкові пільги [12, с. 1].

На нашу думку, включення земельної ділянки до екомережі повинне мати наслідком зміну її правового режиму. Це має позначитися і на такій складовій правового режиму земельної ділянки, як права та обов'язки її власника. На власника має бути покладено обов'язок щодо прийняття у встановленому законом порядку та виконання менеджмент-плану екокоридору.

Правовий режим екокоридору можна забезпечити шляхом укладення договорів охоронного обмеження, в яких відобразатиметься менеджмент-план, із власником кожної земельної ділянки, що входить до екокоридору. Це дало б можливість для утримувача обмеження звернутися до судового захисту свого права за договором.

Сторонами договору виступають, з одного боку, власник земельної ділянки, з другого — утримувач охоронного обмеження. Якщо стосовно першого не виникає особливих запитань, то цього не можна сказати стосовно другої сторони. Як уже зазначалося, у США утримувачем охоронного обмеження виступає юридична особа, яка має досвід природоохоронної діяльності. Особливого поширення набули так звані земельні трасти. На думку В. П. Непійводи, для умов України необхідне значне розширення кола таких суб'єктів, зважаючи на відсутність в Україні інституцій, аналогічних до земельних трастів, та на фінансову слабкість громадських організацій. Тому він пропонує зарахувати до цього кола, окрім спеціалізованих громадських організацій, органи державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, підрозділи відповідних міністерств та відомств (Міністерства екології та природних ресурсів, Міністерства аграрної політики, Державне агентство лісових ресурсів, Державне агентство земельних ресурсів, Державне агентство водних ресурсів, органи містобудування та архітектури тощо) [12, с. 4].

Ми погоджуємося з цією пропозицією. Проте, на нашу думку, применшувати роль громадських організацій теж не варто. Адже в Україні є громадські організації, які мають достатньо розгалужену структу-

ру, досвід природоохоронної роботи та авторитет серед населення. У першу чергу це стосується такої громадської організації, як Українське товариство мисливців і рибалок. Ця громадська організація має багату історію, налічує декілька мільйонів членів по всій країні і є найпопулярнішою громадською організацією серед усіх громадських організацій, а не лише природоохоронних. У користуванні товариства перебувають 33,2 млн га мисливських угідь — 70,9 % мисливських угідь України, що складає більше половини її території. В організації налічується 150 мисливствознавців (24,5 % від загальної кількості) та 2542 єгері (56 % від загальної кількості) [14].

Відповідно до п. 1.1 Статуту Українського товариства мисливців і рибалок [15] Українське Товариство мисливців і рибалок (УТМР) є добровільною Всеукраїнською громадською організацією, яка об'єднує мисливців і рибалок з метою сприяння активному розвитку любительського мисливського, стендового і рибальського спорту, охорони, відтворення, збереження раціонального використання тваринного світу та захист спільних інтересів. УТМР є юридичною особою і суб'єктом права приватної власності на належне йому майно та грошові кошти. Відповідно до п. 2.1 Статуту до основних завдань Товариства, окрім інших, віднесені виховання у членів Товариства бережливого ставлення до природи і її багатств (це завдання стоїть на першому місці) та пропаганда охорони природи, примноження та збереження природних багатств, раціонального використання тваринного світу. Отже, діяльність цієї громадської організації не обмежується суто завданнями ведення мисливського господарства. Крім того, формування екомережі сприятиме відтворенню, окрім інших видів, також і мисливської фауни. Отже, Українське товариство мисливців і рибалок — це саме та громадська організація, що має можливості та зацікавленість у тому, щоб виступати утримувачем охоронного обмеження, встановленого щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що мають стати складовою частиною екологічної мережі.

Незважаючи на запропоновані вище заходи, у деяких випадках виникатиме необхідність у викупі земельних ділянок державою. Наприклад, на вузьких відрізках екокоридору навіть невеличкі оброблені та огорожені сільськогосподарські земельні ділянки стають перешкодою для тварин, особливо в місцях погіршення зв'язності («вузьких» місцях екокоридору) [8, с. 102].

Правові засади такого викупу визначені у Законі України від 17 листопада 2009 р. № 1559-VI «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» [16]. Відповідно до ч. 1 ст. 7 цього Закону органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та в порядку, визначених цим Законом, мають право викупу земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, для розташування об'єктів природно-заповідного фонду. І хоча ця норма закону поки що не застосовувалась, на нашу думку, вона повинна бути використана для забезпечення публічних екологічних інтересів. Проте її дія не поширюється на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, які мають виконувати роль екологічних коридорів. Тому, на нашу думку, Закон має бути доповнено положенням про можливість викупу земельних ділянок і для потреб формування екокоридорів.

В іноземній практиці створення екомереж відомі випадки, коли можливість обміну земельної ділянки мотивувала землевласника підтримати створення екокоридору [8, с. 102]. На нашу думку, така практика може бути застосована і в Україні. Наприклад, під час паювання багато громадян отримали земельні ділянки з далеко не найкращими ґрунтами. Вони б погодилися на обмін таких ділянок на ділянки із кращими ґрунтовими характеристиками. Держава могла б надати їм такі земельні ділянки в обмін на ділянки із гіршими ґрунтами, але необхідними для формування екомережі.

Отже, для створення правових передумов формування екологічних коридорів у земельному законодавстві передусім необхідно передбачити особливості зміни цільового призначення, набуття, реалізації та припинення права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення екстенсивного використання як складових екологічної мережі. Ці особливості правового режиму дають підстави для виділення таких земель як окремих об'єктів земельних правовідносин.

Список використаної літератури

1. Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки : затв. Законом України від 21 вересня 2000 р. № 1989-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2000. — № 47. — Ст. 405.

2. Про екологічну мережу України : Закон України від 24 червня 2004 р. № 1864-IV // Відом. Верхов. Ради України. — 2004. — № 45. — Ст. 502.
3. Клімов О. В. Екологічна мережа Харківської області / О. В. Клімов, О. В. Філатова, Г. С. Надточій та ін. — Х., 2008. — 167 с.
4. Класифікації видів цільового призначення земель : затв. наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 № 548.
5. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2002. — № 46. — Ст. 2038.
6. Кулинич П. Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільськогосподарського призначення в Україні : монографія / П. Ф. Кулинич. — К. : Логос, 2011. — 688 с.
7. Про землеустрій : Закон України від 22.05.2003 № 858-IV // Відом. Верхов. Ради України. — 2003. — № 36. — Ст. 282.
8. Створення екологічних коридорів в Україні : посіб. щодо законодавства, ландшафтно-екологічного моделювання та менеджменту для поєднання природоохоронних об'єктів на підставі досвіду в Карпатах. — К., 2010. — 159 с.
9. Шульга М. В. Актуальные правовые проблемы земельных отношений в современных условиях / М. В. Шульга. — Харьков : Консум, 1998. — 224 с.
10. Про затвердження Порядку погодження природоохоронними органами матеріалів щодо вилучення (викупу), надання земельних ділянок : наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 05.11.2004 № 434 // Офіц. вісн. України. — 2004. — № 47. — Ст. 3123.
11. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII // Відом. Верхов. Ради України. — 1992. — № 34. — Ст. 502.
12. Непийвода В. Охоронні обмеження як ефективний інструмент захисту природної та історичної спадщини: досвід США; / В. Непийвода, С. Голленгорст.
13. Брагинский М. И. Договорное право. Книга первая: Общие положения. — 2-е изд. / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. — М. : Статут, 2007. — 847 с.
14. Державний комітет лісового господарства України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=32974&cat_id=32882;
15. Українське товариство мисливців і рибалок: Статут [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://uoor.com.ua/ukr/about_organization/charter#content;
16. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності : Закон України від 17.11.2009 р. № 1559-VI // Відом. Верхов. Ради України. — 2010. — № 1. — Ст. 2.

Стаття надійшла до редакції 04.02.2013.

Даниленко Б. Создание экологических коридоров в Украине: земельно-правовой аспект

В статье рассматриваются проблемы земельно-правового обеспечения создания экологических коридоров как функциональных элементов национальной экологической сети Украины. Подвергается анализу правовой режим земель, отнесённых законом к составляющим экологической сети (в первую очередь земель сельскохозяйственного назначения). Для целей исследования использован опыт стран, передовых в сфере создания экологических коридоров (США и Нидерланды). На основе анализа действующего земельного законодательства сделаны предложения по его усовершенствованию.

Ключевые слова: экологическая сеть, экологические коридоры, земельное право.

Danylenko B. Land use law problems of the creation of ecological network in Ukraine

The article is aimed at the analysis of land use law regulation of the creation of ecological network in Ukraine. The biggest attention is devoted to agricultural lands. In this article the experience of such countries as USA and Netherlands is used. The improvements of legislation in the area of construction of ecological network are suggested.

Keywords: ecological network, land use, land use regulation.